

15.10.2026

Naleraq

EM2026/280

Jens NapätôK'

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til FM2027 at fremsætte forslag til ændring af Inatsisartutlov nr. 7 af 8. juni 2014 om radio- og tv-virksomhed samt nødvendige følgeændringer i lovgivningen om telekommunikation og teletjenester. Ændringerne skal sikre, at godkendte grønlandske radio- og tv-stationer kan distribueres landsdækkende på åbne, lige og teknologineutrale vilkår, at KNR er reklamefri og fri for kommerciel sponsorering, og at der etableres en særskilt landsdækkende radiokanal med direkte og uredigeret transmission af Inatsisartuts offentlige møder.

(Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq)

1. behandling

Fra Naleraq takker vi medlem af Inatsisartut og vores formand, Pele Broberg, for at fremsætte forslaget om ændring af Inatsisartutloven om radio- og tv-virksomhed i Grønland. Vi har følgende bemærkninger til forslaget.

Forslaget skal gennem en tilpasning af lovgivningen give borgerne langs hele kysten og i alle bosteder bedre adgang til medierne. Det handler om bedre rammer for medierne end i dag, om et frit og uafhængigt KNR med gode arbejdsvilkår og om at forbedre de direkte transmissioner fra Inatsisartuts møder.

I Naleraq mener vi, at Grønland skal have et stærkt medielandskab. Der er i høj grad behov for at styrke radio- og tv-virksomheden med blik for hele kysten og hele landet, så borgernes stemmer bliver hørt.

Tidligere blev der lavet gode og interessante nyhedsindslag fra forskellige steder i landet. Det gav ikke alene mulighed for at få budskaber fra kysten frem. Det gav også befolkningen et værdifuldt indblik i begivenheder og nyheder fra kysten.

De lokale radio- og tv-foreninger langs kysten har også tidligere stået stærkt. De havde interessante indslag, som kunne have været sendt til hele landet. Men lovgivningen har tilsyneladende været for begrænsende. Når de lokale stationer ikke har kunnet deltage i

landsdækkende udsendelser, har det fået dem til at give op. Det har gjort vores land langt fattigere.

Radio- og tv-virksomheden har tidligere stået stærkt i Sisimiut, Ilulissat og andre steder langs kysten. Vi savner nu de stemmer, vi før hørte fra Nord-, Midt-, Vest- og Sydgrønland, fra Østgrønland og fra det allernordligste Grønland.

Borgerne langs kysten ønsker at fortælle om begivenhederne og forholdene dér, hvor de bor. De ønsker at fortælle om vareforsyning, transport, sundhedsvæsenet, de ældres vilkår, forholdene i fiskeriet og fangsten, produktionsforhold, havne, de vanskelige vilkår for helikoptertransport, manglen på frugt og grønt og mange andre varer – og meget mere.

Vi savner, at man i hele landet kan følge med i forskellige udsendelser om livet langs kysten, kulturelle aktiviteter og meget andet.

Katuaq blev etableret med det formål at nå ud til hele kysten gennem udsendelser. Men det savner vi i dag. Der er et ønske om flere tidssvarende udsendelser med borgerne i centrum og med ordentlige rammer. I Naleraq arbejder vi for at skabe mulighed for dette gennem en tilpasning af lovgivningen.

I Naleraq har vi svært ved at forstå, at Naalakkersuisut indstiller vores forslag om at styrke radio- og tv-virksomheden til forkastelse. Svarnotatet fremhæver udfordringerne, men vi beklager, at der ikke søges efter mulige løsninger. I stedet for at undersøge, hvordan forslagets tiltag kan gennemføres, bruges hindringerne som begrundelse for at afvise det. Når koalitionspartierne selv fremsætter forslag, taler de om viljen til at finde kompromiser. Men her virker det, som om man tager afstand fra forslaget, fordi det kommer fra Naleraq. Det er beklageligt. Når formålet er at give borgerne et bedre radio- og tv-tilbud, beklager vi, at man blot vil afvise forslaget.

Naalakkersuisut anfører, at de lokale stationer allerede kan erstatte en lokal sendetilladelse med en landsdækkende sendetilladelse. Men Naalakkersuisut ønsker ikke at ændre på, at man ikke kan have begge tilladelser samtidig. Med forslaget ønsker vi netop at gøre det muligt ved

lov, at man eksempelvis i Ilulissat og Sisimiut kan sende landsdækkende uden at opgive de lokale udsendelser.

Vi ønsker at styrke de lokale stationer i Sisimiut, Ilulissat og Sydgrønland, som laver udsendelser tæt på borgernes hverdag. Deres gode programmer bør kunne ses uden problemer, uanset hvor på kysten man befinder sig. Derfor sigter forslaget mod at ændre de lovbestemmelser, der står i vejen. Lovgivningen skal gøre det muligt for indehavere af lokale sendetilladelser også at få en landsdækkende sendetilladelse. På den måde kunne vi styrke nyhedsformidlingen og udsendelserne fra kysten. Men Naalakkersuisut indstiller desværre forslaget til forkastelse.

Naalakkersuisut mener blandt andet, at udsendelser om lokale interesser og emner kan blive færre, hvis de lokale stationer får mulighed for at sende landsdækkende. Vi forstår ikke, hvad denne vurdering bygger på. Hvis man frygter det, kunne man indarbejde krav i lovgivningen, der sikrer det lokale indhold, i stedet for blot at afvise forslaget.

Vi efterlyser også bedre muligheder for at sende via internettet. Vi beklager, at man fortsat søger hindringer for forslaget uden at forholde sig til mulige løsninger.

I stedet for at undersøge, hvordan mulighederne kan forbedres, henviser Naalakkersuisut blandt andet blot til de dårlige forbindelser visse steder. Men det viser netop, at nyhedsformidlingen og mulighederne for at sende og modtage udsendelser skal forbedres. I Naleraq beklager vi, at man lader de dårlige forbindelser være en stopklods i stedet for at arbejde for at forbedre dem.

Mulighederne for at se og lytte til udsendelser gennem vores kommunikationsnet skal forbedres, og lovgivningen skal tilpasses. Borgerne skal kunne se og lytte til udsendelser, også når de er ude i naturen, uanset hvor de befinder sig. Det skal vi skabe mulighed for, blandt andet ved at udnytte satellitforbindelser. Vi beklager, at Naalakkersuisut blot afviser i stedet for at undersøge, hvordan vi kan udnytte de mange muligheder, som endda kan redde menneskeliv. Derfor skal vi udvikle og forbedre mulighederne via internettet med et bredere og mere langsigtet perspektiv. Vi ser gerne, at dette også behandles i udvalget. Det vil gavne

børn, unge, voksne, selvstændige, fangere, fiskere, skoler, sundhedsvæsenet og mange virksomheder. Det er beklageligt, hvis man siger nej til forbedringer alene, fordi Naleraq er forslagsstiller. Hvis man tager dette alvorligt, må man være villig til at behandle det i udvalget. At afvise det vil være at sige nej til udvikling og til at give borgerne mulighed for at deltage. Lad os nu forbedre og udvikle internetforbindelserne, så befolkningen får bedre muligheder. Lad os udvikle hele kysten og ikke kun skabe forbedringer i de største byer.

KNR, Kalaallit Nunaata Radioa, skal styrkes, og det samme skal KNR's uafhængighed. Vi skal gøre KNR uafhængig af reklameindtægter og sikre grønlandske journalister gode arbejds- og lønvilkår. KNR skal have gode rammer, så institutionen kan levere et stærkt radio- og tv-tilbud til borgerne.

Naalakkersuisut er bekymrede for, at KNR vil miste 2,5 mio. kr. i årlige indtægter, hvis reklamerne afskaffes. Hvis vi ønsker et stærkt KNR med gode arbejdsvilkår, må det at dække disse indtægter indgå som en naturlig del af den politiske fastlæggelse af rammerne og prioriteringen af udgifterne.

Det er overraskende, at man i svarnotatet udtrykker bekymring for, at der kan blive færre udsendelser fra kultur- og sportsbegivenheder. Det problem har vi allerede. Derfor skal vi afsætte midler til flere udsendelser om netop dette.

I Naleraq ønsker vi at styrke dem, der arbejder med lokalradio og lokalt tv. I stedet for at bruge hindringerne som argument for at afvise forslaget bør udvalget undersøge, hvordan mulighederne kan skabes. Hindringerne skal ikke bruges til at sige nej til en tiltrængt styrkelse.

Med forslaget efterlyser vi en tidssvarende styrkelse af produktionen af udsendelser fra kysten til hele landet. Vi skal forbedre den nuværende situation. Vi skal have færre gentagne genudsendelser af de samme programmer og styrke nytænkningen og produktionen af udsendelser om det, der sker i dag. Udsendelserne skal inddrage borgerne langs kysten mere og have blik for hele landet. Det er det, vores formand i Naleraq, Pele Broberg, ønsker med sit forslag. Lovgivningen skal tilpasses, så vi fjerner de hindringer, der står i vejen for at styrke og forbedre radio- og tv-virksomheden.

Vi tager Naalakkersuisuts oplysninger om transmissionerne fra Inatsisartuts møder til efterretning. Det fremgår, at det allerede er muligt at lytte med på en særskilt FM-kanal. I Naleraq ønsker vi, at borgerne bliver bedre informeret om denne mulighed. Med udgangspunkt i dette gode tilbud bør vi yderligere styrke mulighederne for dem, der ønsker at følge med.

Som forslagsstilleren efterlyser, skal det sikres, at Inatsisartuts møder transmitteres direkte og uden afbrydelser i radioen i god kvalitet, og at de genudsendes. Hvis muligheden allerede findes og kan forbedres, bør udvalget grundigt vurdere mulige forbedringer i stedet for blot at afvise forslaget.

Forslaget skal gennem en tilpasning af lovgivningen, en modernisering af udstyret og bedre vilkår for medarbejderne styrke medierne og give borgerne bedre mulighed for at deltage. Lad os med denne sag som udgangspunkt omsætte ordene til handling og skabe de muligheder.

Det er alt for tydeligt, at forslag bliver afvist på grund af, hvem de kommer fra. Det er bemærkelsesværdigt, hvor mange gode forslag fra oppositionen der bliver forkastet. Vi er endda begyndt at høre her i salen, at deres forslag bare skal afvises. Sådan skal demokratiet ikke fungere. Det finder vi bekymrende i Naleraq. Det er blevet alt for almindeligt at forkaste gode forslag alene, fordi de kommer fra oppositionen. Dette forslag handler om at styrke KNR og forbedre nyhedsformidlingen og udsendelserne via internettet. Det handler også om, at nyheder, tv- og radioprogrammer fra kysten skal nå ud til hele landet. Hvorfor skal vi så forkaste et forslag, der skal styrke borgernes deltagelse og demokratiske indflydelse?

Hvis dette forslag, som er så vigtigt for samfundet, var blevet fremsat af et af koalitionspartierne, ville man have anbefalet at arbejde videre med det, tilpasse det, undersøge mulighederne og udarbejde en tidsplan og en handlingsplan.

Vi opfordrer nu medlemmerne af Inatsisartut til at være med til at fjerne hindringerne ved at sende forslaget til udvalgsbehandling. Vi kræver ikke, at hvert eneste ord bliver vedtaget

uændret. Vi er åbne for forslag til finansiering og forbedringer. Vi er også åbne for, at der gives tid til at arbejde med sagen frem mod forårssamlingen i 2027. Vi ønsker at vide, hvilke forbedringer i forslaget der er opbakning til, fordi vi inviterer til at finde et kompromis. Vi inviterer jer til at støtte arbejdet med at forbedre radio- og tv-virksomheden og udsendelserne fra kysten.

Naleraq støtter forslaget og indstiller det til udvalgsbehandling inden andenbehandlingen. Dermed kan det blive belyst, hvordan økonomiske og praktiske hindringer kan fjernes, så der kan fremsættes anbefalinger til at forbedre radio- og tv-virksomheden i vores land.

Borgerne har brug for muligheder for at deltage gennem medierne, gennem tv- og radioprogrammer og for at være med til at styrke demokratiet. Med dette forslag inviterer vi fra Naleraq jer til at være med til at skabe bedre muligheder for netop det.

Tak.